

FISA DISCIPLINEI

Denumirea disciplinei	Istoria universală sec. XV-XVI			Codul disciplinei	
Anul de studiu	I	Semestrul*	II	Tipul de evaluare finală (E / V / C)	
Categoriza formativă a disciplinei					E
DF -fundamentală, DG -generală, DS -de specialitate, DE -economică/managerială, DU -umanistă					DF
Regimul disciplinei { Ob -obligatorie, Op -opțională, F -facultativă }				Ob	Numărul de credite
				4	4
Total ore din planul de învățământ	42	Total ore studiu individual		58	Total ore pe semestru
				100	100
Titularul disciplinei	Prof. Ecaterina Lung; Prof. Bogdan Murgescu Asist. Dr. Ana Jugănar; Conf. Dr. Rafael Chelaru; Conf. Dr. Marian Coman				

* Dacă disciplina are mai multe semestre de studiu, se completează câte o fișă pentru fiecare semestru

Facultatea	ISTORIE	Numărul total de ore (pe semestru) din planul de învățământ <i>(Ex: 28 la C dacă disciplina are curs de 14 săptămâni x 2 h curs pe săptămână)</i>				
Departamente	Relații Internaționale și Istorie Universală Istorie antică, arheologie și Istoria artei					
Domeniul fundamental de știință, artă, cultură	ȘTIINȚE UMANE					
Domeniul pentru studii universitare de licență	ISTORIE					
Direcția de studii	ISTORIE					
		Total	C**	S	L	P
		42	28	14	-	-

** C-curs, S-seminar, L-activități de laborator, P-proiect sau lucrări practice

Competențe generale (competențele generale sunt menționate în fișa domeniului de licență și fișa specializării)	
Competențe specifice disciplinei	<p>1. Cunoaștere și înțelegere (cunoașterea și utilizarea adecvată a noțiunilor specifice disciplinei)</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Însușirea de către studenți a unui set minimal de cunoștințe și de noțiuni de bază ale istoriei medievale și incipient moderne, care să constituie una dintre componentele culturii lor istorice generale. ➤ Cunoașterea datelor esențiale ale unui set de fapte și procese istorice medievale și incipient moderne ➤ Înțelegerea complexității lumii medievale și moderne timpurii, inclusiv a raporturilor dintre Europa și celelalte părți ale lumii <p>2. Explicare și interpretare (explicarea și interpretarea unor idei, proiecte, procese, precum și a conținuturilor teoretice și practice ale disciplinei)</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Explicarea proceselor fundamentale ale istoriei lumii în evul mediu și epoca modernă timpurie ➤ Interpretarea izvoarelor istorice specifice evului mediu și epocii moderne timpurii <p>3. Instrumental – aplicative (proiectarea, conducerea și evaluarea activităților practice specifice; utilizarea unor metode, tehnici și instrumente de investigare și de aplicare)</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Alcătuirea și comentarea unei bibliografii de specialitate

	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Capacitatea de a sintetiza aceste informații și de a le comunica într-o formă inteligibilă și coerentă, atât oral, cât și în scris ➤ Folosirea atlasului istoric și a resurselor digitale de geografie istorică ➤ Dezvoltarea spiritului critic și constructiv al studenților în analiza istorică, pe de o parte prin apelul permanent la caracterul istoric atât al documentelor și mărturiilor de epocă, cât și al concepțiilor istoriografice ulterioare, și pe de altă parte prin evidențierea unor modalități prin care istoricul poate depăși aceste limitări. <p>4. Atitudinale (<i>manifestarea unei atitudini pozitive și responsabile fata de domeniul științific / cultivarea unui mediu științific centrat pe valori și relații democratice / promovarea unui sistem de valori culturale, morale și civice / valorificarea optima și creativa a propriului potențial în activitățile științifice / implicarea în dezvoltarea instituțională și în promovarea inovațiilor științifice / angajarea în relații de parteneriat cu alte persoane - instituții cu responsabilități similare / participarea la propria dezvoltare profesională</i>)</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Cultivarea capacității de lucru în grup ➤ Dezvoltarea spiritului critic și cultivarea unui mediu științific centrat pe valori și relații democratice ➤ Internalizarea principiilor deontologice ale cercetării istorice ➤ Propunerea unei perspective globaliste asupra istoriei, prin care studenții să poată aprecia aportul variat al diverselor civilizații la tezaurul comun al omenirii, raporturile complexe dintre aceste civilizații în timpul evului mediu și la începuturile epocii moderne și însemnătatea deosebită a diversității culturale pentru istoria trecută și viitoare a speciei umane.
--	--

Tabla de materii	<p>Tematica de curs</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Evul mediu, epoca modernă și epoca modernă timpurie. Concepte și periodizare. 2. Arabii și Islamul medieval. 3. Africa Neagră și America precolumbiană. 4. Civilizația chineză. 5. Mongolii și cuceririle mongole. 6. Criza secolului XIV. Aspecte demografice, economice și social-politice. 7. Marile descoperiri geografice. Mecanisme de desfășurare și consecințe. 8. Reforma religioasă în secolul al XVI-lea. 9. Economie și societate în Europa la sfârșitul evului mediu și la începuturile epocii moderne. Problema apariției și extinderii relațiilor capitaliste. 10. Structuri sociale la sfârșitul evului mediu și începuturile epocii moderne. 11. Probleme generale ale organizării statale în Europa la sfârșitul evului mediu și la începuturile epocii moderne. Monarhie absolutistă și stat modern. 12. Relațiile interstatale în secolele XV-XVI. Noua organizare diplomatică și militară. 13. Renașterea literară și renașterea artistică. Începuturile revoluției științifice. 14. Bilanțul dezvoltării omenirii la începuturile epocii moderne. Europa în raport cu celelalte mari zone de civilizație. <p>Tematica de seminar Modulul I</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Islamul medieval. 2. Mongolii și Europa. 3. Reforma. 4. Renașterea. 5. Lumea rurală a veacului al XVI-lea. 6. Rațiunea de stat. 7. Sistemul relațiilor inter-statale. <p>Tematica de seminar Modulul II</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Introducere. Istorie medie universală – secolele XIV-XVII (Metodologia analizei surselor)
-------------------------	--

	<ol style="list-style-type: none"> 2. Marile descoperiri geografice 3. Civilizațiile extra-europene 4. Structuri politice premoderne. Rațiunea de stat. 5. Reforma protestantă și Reforma catolică 6. Umanismul și Renașterea 7. Sistemul relațiilor inter-statale.
--	--

Bibliografia	<p>Bibliografie obligatorii:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Ecaterina Lung, Bogdan Murgescu, <i>Suportul de curs</i> - Fernand Braudel, <i>Gramatica civilizațiilor</i>, vol.I, Ed. Meridiane, București, 1994, p.76-90, 193-203. - Radu Manolescu, <i>Istoria evului mediu. Vol.I: Europa apuseană. Partea a II-a: Sfârșitul evului mediu și începutul epocii moderne (secolele XVI-XVII)</i>, București, 1993, p. 9-10, 29-38, 49-65, 120-130. - Bogdan Murgescu, <i>O alternativă la periodizarea tradițională: epoca modernă timpurie</i>, în "Studii și articole de istorie", LXVI, 2001, p.5-18. - Bogdan Murgescu (coord.), <i>Istoria lumii în texte. De la începuturi până în zilele noastre</i>, București, 1999, p.135-168. <p>Bibliografie alternativă / suplimentară:</p> <ul style="list-style-type: none"> - David Abulafia, <i>Marea cea mare. O istorie umană a Mediteranei</i>, Ed. Humanitas, București, 2014 - Abdul Rahman Azzam, <i>Saladin. Triumful renașterii sunnite</i>, Corint, București, 2019 - Philippe Aries, Georges Duby (coord.), <i>Istoria vieții private</i>, vol.3-4, Meridiane, București, 1995. - Jerry Brotton, <i>O istorie a lumii în douăsprezece hărți</i>, Polirom, Iași, 2013 - Fernand Braudel, <i>Mediterana și lumea mediteraneană în epoca lui Filip al II-lea</i>, 6 vol., Meridiane, București, 1985-1986. - Fernand Braudel, <i>Dinamica capitalismului</i>, București, 2002. - Fernand Braudel, <i>Structurile cotidianului: posibilul și imposibilul</i>, 2 vol., București, 1984. - Peter Burke, <i>Renașterea europeană. Centru și periferii</i>, Ed. Polirom, Iași, 2004. - Peter Burke, <i>O istorie socială a cunoașterii. De la Gutenberg la Diderot</i>, Institutul European, Iași, 2004. - William J. Connell, Giles Constable, <i>Sacrilegiu și răscumpărare în Florența renaștentistă - Cazul lui Antonio Rinaldeschi</i>, Iași, 2011 - Alain Corbin, Jean-Jacques Courtine, Georges Vigarello, <i>Istoria corpului - Vol. I "De la Renaștere la Secolul Luminilor"</i>, Editura Art, București, 2010 - Jean Delumeau, <i>Civilizația Renașterii</i>, 2 vol., Meridiane, București, 1995. - Jean Delumeau, <i>Frica în Occident (secolele XIV-XVIII). O cetate asediată</i>, 2 vol., București, 1986. - Norbert Elias, <i>Procesul civilizării</i>, Polirom, Iași, 2002 - Jean Favier, <i>Marile descoperiri geografice, de la Alexandru Macedon la Magellan</i>, Ed. Artemis, București, 2002 - Lucien Febvre, <i>Martin Luther, un destin</i>, Corint, București, 2001. - Lucien Febvre, <i>Religia lui Rabelais: problema necredinței în secolul al XVI-lea</i>, 2 vol., Cluj-Napoca, 1996-1998. - Peter Frankopan, <i>Drumurile mătășii</i>, București, 2019. - Eugenio Garin (coord.), <i>Omul Renașterii</i>, Polirom, Iași, 2000 - Carlo Ginzburg, <i>Brânza și viermii. Universul unui morar din secolul al XVI-lea</i>, Nemira, București, 1999. - Marcel Granet, <i>Civilizația chineză</i>, Nemira, București, 2001. - Stephen Greenblatt, <i>Clinamen. Cum a început Renașterea</i>, București, 2014. - Valerie Hansen, <i>Anul 1000. Exploratori, negustori și începutul globalizării</i>, București, 2023. - Johan Huizinga, <i>Erasm</i>, București, 2007. - Walter Isaacson. <i>Leonardo da Vinci</i>, București, 2018. - Ross King, <i>Librarul din Florența. Vespasiano da Bisticci și manuscrisele care au iluminat Renașterea</i>, București, 2022. - Jacques Le Goff (coordonator), <i>Omul medieval</i>, Iași, 1999. - Emmanuel Le Roy Ladurie, <i>Montaillou, sat occitan de la 1294 până la 1324</i>, 2 vol., Meridiane, București, 1992. - Ecaterina Lung, Gheorghe Zbucă, <i>Civilizație și cultură în Evul Mediu</i>, Editura Fundației România de Măine, București, 2008. - Diarmaid MacCulloch, <i>Istoria creștinismului. Primii 3000 de ani</i>, Iași, 2011 (cap.6-
---------------------	--

	<p>20).</p> <ul style="list-style-type: none"> - André Miquel, <i>Islamul si civilizația sa</i>, vol. 1-2, Ed. Meridiane, București, 1994 - Roland Mousnier, <i>Monarhia absolută din secolul al V-lea pînă în zilele noastre</i>, Corint, București, 2000 - Francis Edward Peters, <i>Mahomed și originile Islamului</i>, Chișinău, 2003. - Alexandru-Florin Platon, „<i>Corpul politic</i>” în <i>cultura europeană. Din Evul Mediu pînă în epoca modernă</i>, Iași, 2017. - Tzvetan Todorov, <i>Cucerirea Americii: problema celuilalt</i>, Iași, 1994. - Max Weber, <i>Etica protestantă și spiritul capitalismului</i>, Humanitas, Bucuresti, 2007.
--	--

La stabilirea notei finale se iau în considerare I. Modulul Economie și societate la sfârșitul evului mediu și începutul epocii moderne / Structuri politice în Europa la sfârșitul evului mediu și începutul epocii moderne	Ponderea în notare, exprimată în % { Total=100% }
- răspunsurile la examen / colocviu (evaluarea finală)	60
- răspunsurile finale la lucrările practice de laborator	-
- testarea periodică prin lucrări de control	-
- testarea continuă pe parcursul semestrului	-
- activitățile gen teme / referate / eseuri / traduceri / proiecte etc	20
- alte activități (<i>precizați</i>) Participarea la dezbaterile din seminar .	20
<p><u>Descrierea modului de examinare :</u> Evaluarea va cuprinde 2 etape:</p> <ul style="list-style-type: none"> - un test eliminatoriu de 20 de minute, compus din următoarele tipuri de întrebări: stabilirea adevărului/falsului unor afirmații cu subiect istoric, precum și a legăturii cauzale dintre fenomenele descrise de ele, fraze eliptice, definiții (cu limită de cuvinte) ale unor procese și fenomene istorice, asocierea unui eveniment istoric cu un an oarecare din intervalul 1350-1650, enumerarea unor caracteristici, cauze sau consecințe ale unui proces istoric. Acumularea a 3 greșeli ortografice și/sau gramaticale atrage automat nepromovarea testului eliminatoriu. - studenții care au obținut minimum 5 puncte din 10 la testul eliminatoriu vor putea intra la examinarea orală, care se va desfășura pe baza unor bilete de examen cu câte 2 subiecte (din care unul se va referi la bibliografia alternativă) <p><u>Condiții de absolvire :</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - prezența la cel puțin 4 ședințe de seminar - promovarea testului eliminatoriu - răspunsuri de nivel satisfăcător minimal la ambele subiecte din examinarea orală 	

--	--

La stabilirea notei finale se iau în considerare II. Modulul Stat, biserică și cultură la sfârșitul evului mediu și începutul epocii moderne	Ponderea în notare, exprimată în % { Total=100% }
- răspunsurile la examen / colocviu (evaluarea finală)	50
- răspunsurile finale la lucrările practice de laborator	-
- testarea periodică prin lucrări de control	-
- testarea continuă pe parcursul semestrului	-
- activitățile gen teme / referate / eseuri / traduceri / proiecte etc	30
- alte activități (<i>precizați</i>) Participarea la dezbaterile din seminar .	15
-prezența activă la seminar	5
<u>Descrierea modului de examinare :</u>	
Evaluarea va cuprinde 2 etape:	
<ul style="list-style-type: none"> - un test eliminatoriu, scris, compus din următoarele tipuri de întrebări: definiții (cu limită de cuvinte) ale unor procese și fenomene istorice, enumerarea, explicarea sau prezentarea unor caracteristici, cauze sau consecințe ale unui proces sau fenomen istoric. Acumularea a 3 greșeli ortografice și/sau gramaticale atrage automat nepromovarea testului eliminatoriu. - studenții care au obținut minimum 5 puncte din 10 la testul eliminatoriu vor putea primi notă la examenul final, scris, care va consta din subiecte bazate pe bibliografia pentru curs și seminar, de tipul comentariu de text, elaborare de eseu structurat cu limită de cuvinte (rânduri) ș.a. 	
<u>Condiții de absolvire :</u>	
<ul style="list-style-type: none"> - prezența la cel puțin 5 ședințe de seminar și satisfacerea a cel puțin 50% din cerințele de seminar - promovarea testului eliminatoriu - răspunsuri de nivel satisfăcător minimal la subiectele examenului final 	

Semnătura titularilor:

Prof. Ecaterina Lung

Prof. Bogdan Murgescu